

PŘÍRUČKA
PRO KLIENTY
SOCIÁLNÍCH
SLUŽEB
NA TĚŠÍNSKU

CHARITA
ČESKÝ TĚŠÍN

- 1.1. Úvod
- 1.2. Jak vám můžeme pomoci
 - 2. Informace o současných službách
 - 2.1. Seniori a osoby se zdravotním postižením (držitelé průkazu ZTP, ZTP/P)
 - 2.1.1. Pobytové služby pro seniory
 - 2.1.2. Terénní služby pro seniory
 - 2.1.2.1. Charitní ošetrovatelská služba
 - 2.1.2.2. Charitní pečovatelská služba
 - 2.1.2.3. Charitní asistence
 - 2.1.3. Charitní centrum pro seniory
 - 2.1.4. Charitní Taxík Maxík
 - 2.1.5. Charitní služby pro domácnost
 - 2.1.6. Půjčovna kompenzačních pomůcek
 - 2.1.7. Paliativní péče
 - 2.1.8. Poradna pro seniory a osoby pečující
 - 2.2. Matky v tísní
 - 2.2.1. Charitní dům pro matky v tísní
 - 2.2.2. Charitní poradna
 - 2.2.3. Startovací byty
 - 2.2.4. Charitní bazárek a přímá hmotná pomoc
 - 2.3. Děti a mládež v nepříznivé sociální situaci
 - 2.3.1. Charitní středisko Kometa
 - 2.4. Rodiny s dětmi a dospělí lidé v nepříznivé sociální situaci
 - 2.4.1. Charitní středisko Klíč
 - 2.4.2. Charitní poradna
 - 2.4.3. Charitní bazárek a přímá hmotná pomoc
 - 2.5. Osoby pečující
 - 2.5.1. Výuková místnost pro pečující
 - 2.5.2. Setkání pečujících

Vážení čtenáři,

zaměstnanci Charity Český Těšín pro vás připravili praktickou brožuru s informacemi o službách, které můžeme nabídnout lidem při řešení jejich nepříznivé sociální situace.

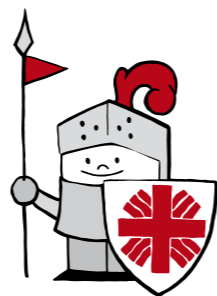
Tato příručka vznikla v rámci projektu Rozvojový plán Charity Český Těšín, registrační číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/17_071/0007641, financovaného z prostředků Operačního programu Zaměstnanost, prioritní osa OPZ: 2 Sociální začleňování a boj s chudobou.

Sociální pracovník vám může pomoci

- prosazovat vaše práva
- hledat možná řešení a cesty ke změně nepříznivé situace, v níž jste se ocitli
- zjistit potřebné informace, oslovit různé instituce a naplánovat další kroky, které jsou potřebné k řešení nepříznivé situace
- rozvíjet vaše dovednosti či jinak řešit situaci, se kterou si nevíte rady

Sociální pracovník

- k vám vždy přistupuje individuálně
- vnímá vaši situaci ve všech souvislostech
- ctí důstojnost každého člověka
- respektuje vaši vůli a rozhodnutí
- je vázán mlčenlivostí a dodržuje diskrétnost, a pokud to je možné, pak i vaši anonymitu

- pokud potřebujete podporu při překonávání překážek spojených se stářím. Více informací najdete na straně **5** v kapitole **2.1. Senioři a osoby se zdravotním postižením (držitelé ZTP, ZTP/P)**
- pokud máte zdravotní hendikep, jste držitelem ZTP nebo ZTP/P průkazu. Více informací najdete na straně **5** v kapitole **2.1. Senioři a osoby se zdravotním postižením (držitelé ZTP, ZTP/P)**
- pokud jste se jako matka či babička ocitla i s dítětem v bytové nouzi či jiné tíživé situaci. Více informací najdete na straně **12** v kapitole **2.2. Matky v tísní**
- pokud jste dítě a nevíte si rady ve škole, v rodině, mezi kamarády. Více informací najdete na straně **15** v kapitole **2.3. Děti a mládež v nepříznivé sociální situaci**
- pokud jste se jako rodina s nezletilými dětmi ocitli v nepříznivé situaci v důsledku finančních problémů, ztráty zaměstnání, bytových problémů či problémů s výchovou dětí. Více informací najdete na straně **16** v kapitole **2.4. Rodiny s dětmi a dospělí lidé v nepříznivé sociální situaci**
- pokud jste člověk v produktivním věku a potýkáte se s finančními problémy, ztrátou zaměstnání, ztrátou bydlení a dalšími těžkostmi a nevíte si rady. Více informací najdete na straně **17** v kapitole **2.4.2 Charitní poradna a 2.4.3 Charitní bazárek a přímá hmotná pomoc**
- pokud jste osoba pečující o člena rodiny, který je na vás závislý, a potřebujete podat pomocnou ruku. Více informací najdete na straně **19** v kapitole **2.5. Osoby pečující**

2. Informace o současných službách

2.1. Senioři a osoby se zdravotním postižením (držitelé průkazu ZTP, ZTP/P)

2.1.1. Pobytové služby pro seniory

Seniorům, kteří z důvodu vysokého věku nebo zdravotního stavu nemohou žít ve svém domácím prostředí, jsou k dispozici pobytové sociální služby. Klientům je poskytováno ubytování a nepřetržitá péče v příjemném prostředí, zajištěná kvalifikovaným personálem. Aktivity a činnosti v domově se přizpůsobují stavu a schopnostem klientů a respektují v maximální možné míře jejich osobní zvyklosti, záliby a přání. Charitní pobytové služby pro seniory poskytují ubytování, stravu, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Tyto služby mohou využít klienti od 65 let věku s trvalým bydlištěm na území Moravskoslezského kraje, kteří z důvodu vysokého věku nebo zdravotního stavu nemohou žít ve svém domácím prostředí a potřebují pomoc dalších osob, přičemž tuto pomoc nelze zajistit jejich blízkými či terénními sociálními službami. V odůvodněných případech je možné přijmout osobu, která dovršila minimální věk 55 let, nebo osobu trvale žijící mimo Moravskoslezský kraj, která má rodinné vazby v okolí místa poskytované sociální služby.

2.1.2. Terénní služby

Seniorům a klientům, kteří již nejsou zcela soběstační, ale stále bydlí ve svých vlastních domovech, mohou být nabídnuty charitní terénní služby. Jedná se o služby ošetrovatelské, pečovatelské, asistenční a poradenské.

2.1.2.1. Charitní ošetrovatelská služba

Lidé s akutním nebo chronickým onemocněním, se stabilizovaným zdravotním stavem mohou využít na základě indikace ošetřujícího lékaře domácí zdravotní péče. Službu je možné využít dlouhodobě i k provedení jednorázových výkonů. Zdravotnický personál je k dispozici 7 dní v týdnu, 24 hodin denně. Služba je určena klientům žijícím na území Českého Těšína či v dojezdové vzdálenosti okolo 10 km.

Mezi nejčastější úkony patří převazy a ošetření chronické rány, odběry biologického materiálu, podání léků, infuzí, ošetření stomií, portů a katetrů, ošetrovatelská rehabilitace či zácvik rodinného příslušníka v péči o bezmocného.

2.1.2.2. Charitní pečovatelská služba

Charitní pečovatelská služba umožňuje zachovat důstojný život seniorů i přes nepříznivou zdravotní a sociální situaci a umožnit jim co nejdéle setrvat ve vlastním domově. Tato služba je určena seniorům starším 65 let, dospělým osobám s tělesným nebo smyslovým postižením či chronickým onemocněním.

Jako všechny terénní služby je i pečovatelská služba poskytována v domovech klientů zejména na území Českého Těšína, Chotěbuzi, Ropice, Soběšovic a Těrlicka. Pečovatelská služba je sjednávána vždy na konkrétní úkony.

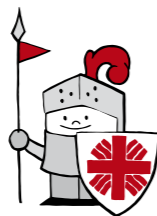

Mezi poskytované úkony patří především pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zajištění chodu domácnosti a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

2.1.2.3. Charitní asistence

Charitní asistence je pomocí lidem, kteří se o sebe nemohou plně postarat, tak aby bylo zamezeno jejich sociální a jiné izolaci a zároveň mohli zůstat ve svém přirozeném prostředí. Služba je určena seniorům starším 65 let, osobám s tělesným, zrakovým nebo chronickým onemocněním starším 27 let. Charitní asistence je poskytována v domovech klientů na území Českého Těšína, Chotěbuzi, Ropice, Soběšovic a Těrlicka v předem stanoveném rozsahu a čase. Charitní asistence je sjednávána na konkrétní dobu, kterou asistentka stráví u klienta, a během níž provádí dohodnuté úkony.

Mezi nejčastější úkony patří pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, zajištění stravy a chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

2.1.3. Charitní centrum pro seniory

K prevenci proti osamocení a ochraně proti sociálnímu vyloučení, k aktivnímu trávení volného času a vzájemnému setkávání, mohou lidé využít služeb Charitního centra pro seniory. Jedná se o denní nepobytové zařízení poskytující sociálně-aktivizační služby se zaměřením na seniory a dospělé osoby s tělesným postižením a chronickým onemocněním.

Mezi nabízené činnosti patří sociálně-terapeutické činnosti, volnočasové, pohybové a vzdělávací aktivity. Pracovníci centra organizují pro své klienty mimo jiné exkurze, vycházky, výstavy, besedy, přednášky a společenská setkání jako plesy či zábavy.

Klienti charitního centra se mohou dle osobních preferencí zapojit do klubové činnosti. K dispozici jsou **Klub anglického a Klub německého jazyka, Klub Vařečka, Dámský klub, Klub ručních prací, Net klub, Kulečnický klub, Trénink paměti**, vzpomínání na minulost, biblické okénko a aktivity stimulující paměť, postřeh a jemnou motoriku.

Pro udržení fyzické vitality klientů jsou nepostradatelná pohybová cvičení. Dále mohou klienti využít základní sociální poradenství, přístup k dennímu tisku a časopisům, informační servis a pomoc návazných služeb. Přes Doplnkové služby klienti mohou odebírat obědy připravované v charitní kuchyni. Klientům, kteří nejsou plně mobilní, ať už z jakýchkoli důvodů, je po domluvě poskytována terénní aktivizační služba. Pracovník centra navštěvuje klienta přímo u něj v domácnosti a může mu podat pomocnou ruku při sdílení a řešení starostí.

2.1.4. Charitní Taxík Maxík

Občané s trvalým pobytem v Českém Těšíně a Chotěbuzi starší 65 let nebo osoby imobilní, držitelé průkazů ZTP a ZTP/P bez ohledu na věk, kteří nevyužívají pobytové sociální služby, mohou využít při dopravě k lékaři, na nákup, úřad a podobně charitní službu Taxík Maxík.

Tato služba není klasickou komerční taxislužbou, a proto je určena pouze výše specifikované skupině obyvatel. Osoba splňující tyto podmínky má nárok na přepravu za zvýhodněnou sazbu a dopravu jedné osoby navíc zdarma, pokud je tato osoba nezbytná jako doprovod.

Přepravní služba je realizovaná v pracovní dny mezi sedmou a patnáctou hodinou. S klienty je uzavírána písemná smlouva na dobu neurčitou. Klienti si službu objednávají telefonicky, minimálně s 24 hodin předstihem, v pracovních dnech od 7 do 15 hodin. Vyúčtování této služby se pak provádí jedenkrát měsíčně.

2.1.5. Charitní služby pro domácnosti

Senioři, osoby s dočasným či trvalým postižením a osoby se sníženou soběstačností, mohou využít i charitní doplňkové služby při péči o dům a domácnost. Tato služba je poskytována za zvýhodněných podmínek v pracovní dny od 7 do 15 hodin a je potřeba ji objednat s dvoudenním předstihem.

Jedná se především o drobné práce a pomoc s údržbou domácnosti a domova, např. sečení trávy, pokos dřevin, hrabání listí, drobné domácí práce a opravy. Neprovádí se výmalba interiéru, péče o domácí zvířata a práce s nebezpečným materiálem.

2.1.6. Půjčovna kompenzačních pomůcek

Pro seniory či osoby, které o seniory pečují, je určena doplňková služba Půjčovna kompenzačních pomůcek. Základní ideou je pomoci osobám se zdravotním omezením, lidem po úraze nebo osobám se zdravotním postižením. Kompenzační a zdravotní pomůcky, které půjčovna nabízí, pomáhají výrazně zlepšit kvalitu života nemocných bez nutnosti koupě pomůcky.

K zapůjčení jsou například polohovací postele, antidekubitní matrace, chodítka, WC křesla, mechanický invalidní vozík, bioptonová lampa, francouzské hole, elektrické odsávačky, pomůcky do koupelny a další.

2.1.7. Paliativní péče

Klientům v preterminálním a terminálním stádiu života může být poskytnuta domácí kvalifikovaná zdravotní péče na základě indikace ošetřujícího lékaře s cílem ulevit od bolesti a fyzických příznaků nemoci a zlepšit tak kvalitu života.

2.1.8. Poradna pro seniory a pečující

Tato služba je určena seniorům (osobám starších 60 let) a osobám pečujícím, případně těm, kteří se teprve připravují na péči o svého blízkého, který se z důvodu věku nebo zhoršeného zdravotního stavu není schopen o sebe postarat sám.

Poradna poskytuje odborné informace, rady i praktickou pomoc v oblasti péče o osobu blízkou. Také pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. A rovněž pomoc s vyplněním formuláře, při sepsání návrhu, dopisů nebo i podporu klienta při obnovení vztahů s rodinou. Je možno využít i půjčovnu kompenzačních pomůcek.

2.2. Matky v tísní

Matky s dětmi, těhotné ženy nebo babičky s dětmi ve vlastní péči, které se ocitly bez přístřeší v tíživé životní situaci, kterou nejsou schopny samy vyřešit, mohou využít charitní pomoc v těchto zařízeních:

2.2.1. Charitní dům pro matky v tísní

Charitní dům pro matky v tísní nabízí přechodné ubytování zpravidla v trvání maximálně jednoho roku matkám s dětmi, těhotným ženám nebo babičkám s nezaopatřenými dětmi ve vlastní péči do věku 26 let, pokud ještě studují. Minimální věková hranice pro maminky je 18 let. Služba je poskytována v nepřetržitém provozu 24 hodin denně po celý rok. Cílem není jen poskytnout klientkám ubytování, ale především pomoc při rozvíjení dovedností, které jsou důležité při řešení problematických životních situací a vést k brzkému návratu do samostatného života. Z tohoto důvodu se zde matky samy starají o přípravu stravy pro svou rodinu a péči o svěřený prostor. Na pomoc s ubytováním navazuje sociální poradenství, aktivizace, komunitní a individuální aktivity, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů a pomoc při obstarávání osobních záležitostí.

2.2.2. Charitní bazárek a přímá hmotná pomoc

Pomoc v podobě oblečení, hraček, knížek, nábytku nebo nádobí můžou maminky získat za symbolickou částku v Charitním bazárku. V případě splnění podmínek pro příjem přímé hmotné pomoci pak tyto věci může klientka získat zcela zdarma.

Potvrzení o splnění podmínek může vystavit sociální pracovník nebo vedoucí kterékoli sociální nebo zdravotní charitní služby, popřípadě pracovník sociálního odboru městského úřadu, Úřadu práce nebo OSPODu. Maximální množství zdarma získaných oděvů je 10 ks na osobu a měsíc.

Na základě tohoto potvrzení mohou klientky čerpat i pomoc potravinovou v podobě balíčků potravin a drogistického zboží z potravinových sbírek. Obvyklá četnost čerpání této formy pomoci je jeden balíček na osobu a měsíc.

2.2.2. Charitní poradna

Ve složitějších situacích může podat pomocnou ruku Charitní poradna. Maminkám může nabídnout rady v oblasti dluhové problematiky (insolvence, exekuce, dluhy), rodinného práva (rozvod, svěření dětí do péče, výživné), problematiky bydlení, sociálních dávek a dávek v hmotné nouzi, v oblasti nezaměstnanosti, problémech v pracovně právních vztazích apod. Tato služba je poskytována bezplatně, důvěrně, anonymně a nestranně.

2.2.3. Startovací byty

Startovací byty jsou návaznou službou, která má pomoci matkám s dětmi, které prošly azylovými domy nebo službou sociální rehabilitace. Klientky mohou díky startovacímu bytu získat zkušenost s vlastním bydlením za zvýhodněných podmínek, bez nutnosti skládat předem kauci na nájemné. Předpokladem pro získání bytu je zvládnutí péče o svou osobu a o děti, schopnost finanční gramotnosti a péče o domácnost.

2.3.1. Charitní středisko Kometa

Děti a mládež ve věku od 6 do 21 let ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, které se nacházejí v nepříznivé životní situaci nebo by ji v budoucnu mohli zažívat, najdou pomoc a možnost trávit smysluplně svůj volný čas v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež. Veškeré služby jsou zde dětem poskytovány zcela zdarma. Kromě volnočasových aktivit mohou děti využít i odbornou pomoc sociálních pracovníků, individuální konzultace a základní poradenství.

Mezi nabízené volnočasové aktivity patří jak ty organizované, jako výtvarné činnosti, filmové, hudební, sportovní a jiné kluby, turnaje, soutěže, vycházky, besídky a karnevaly, tak ty neorganizované. K samostatnému trávení volného času mohou využít možnosti zapůjčení her, použití PC a dalšího vybavení střediska. Nízkoprahové středisko dále nabízí preventivní, výchovné a pedagogické programy – besedy, klientskou radu, osvětové akce, exkurze, doučování i možnost samostudia.

2.4.1. Charitní středisko Klíč

Ztráta bydlení či nevyhovující bytové podmínky, nedostatek financí způsobený ztrátou zaměstnání nebo špatným hospodařením s nimi, nezvládání péče o dítě či domácnost, nedostatečný přístup k informacím o možnostech řešení své nepříznivé sociální situace, to všechno jsou situace, ze kterých některé rodiny s dětmi jen obtížně hledají cestu ven samy.

Proto byla nově zřízena sociálně-aktivizační služba výhradně pro rodiny s dětmi, jejímž posláním je poskytování pomoci a podpory rodinám v Českém Těšíně a jeho spádových oblastech, ve snaze o její zlepšení jejich situace. Charitní středisko Klíč usiluje o to, aby rodina posílila své dovednosti tak, aby uměla náročné situace ve svém životě zvládat vlastními silami.

Služba je určena rodinám s nezletilými dětmi (do 18 let) a dalším členům domácnosti podílejícím se na výchově dětí, žijícím s nimi ve společné domácnosti, osamělým rodičům, kteří pečují o nezletilé dítě a těhotným ženám, u kterých je vývoj dítěte ohrožen. Poskytování služby je místně omezeno na obyvatele Českého Těšína a jeho spádové oblasti Koňákov, Místřovice, Horní a Dolní Žukov, Mosty a Stanislavice.

Veškerá pomoc je klientům poskytována bezplatně, v předem dohodnutém rozsahu a době. Služba je poskytována terénní formou, tzn. v domácnosti klienta nebo veřejných institucích. Služba nemůže být poskytnuta osobám s alternativním způsobem komunikace, např. osobám se sluchovým či zrakovým postižením nebo osobám, které nekomunikují česky nebo slovensky. A dále nemůže být poskytnuta osobám, které se nechtějí aktivně podílet na řešení své sociální situace a požadují pouze doučování či hlídání dětí.

2.4.2. Charitní poradna

Další pomocnou ruku mohou rodinám s dětmi v nepříznivé sociální situaci podat pracovníci Charitní poradny. Jedná se především o odborné rady v oblasti dluhové problematiky, exekucí, finanční tísně, rozvodu, ztráty bydlení, nezaměstnanosti, problémů v pracovních vztazích, otázky ochrany spotřebitele a podobně.

Pomoc je všem klientům poskytována bezplatně, důvěrně a nestranně. Poradna je anonymní a věk klientů není zjišťován. Jestliže se v průběhu konzultace ukáže, že se jedná o osobu mladší 18 let, je jí zprostředkována návazná specializovaná pomoc, která se této věkové skupině věnuje.

Charitní poradna usiluje o to, aby její klienti netrpěli neznalostí svých práv a povinností, neznalostí dostupných služeb nebo neschopností vyjádřit své potřeby či hájit své oprávněné zájmy. K předávání informací dochází za aktivní účasti klienta s cílem umožnit rozpoznat jejich vlastní možnosti pro řešení situace a dát potřebnou podporu pro jejich využívání. V odůvodněných případech s ohledem na závažnost a komplikace případu je možné přizvat ke konzultaci právníka, který poskytuje právní nadhled k danému případu.

Charitní poradna je zároveň oprávněná k sepsání a podání insolvenčního návrhu díky akreditaci udělené Ministerstvem spravedlnosti České republiky. V oblasti oddlužení je možné požádat o konzultaci (základní podmínky oddlužení, provedení orientačního výpočtu, sepsání návrhu a podání insolvenčního návrhu u soudu).

2.4.3. Charitní bazárek a přímá hmotná pomoc

Pomoc v podobě oblečení, hraček, knížek, nábytku nebo nádobí mohou rodiny s dětmi v nepříznivé sociální situaci získat za symbolickou částku v Charitním bazárku. V případě splnění podmínek pro příjem přímé hmotné pomoci pak tyto věci mohou získat zcela zdarma. Potvrzení o splnění podmínek může vystavit sociální pracovník nebo vedoucí kterékoli sociální nebo zdravotní charitní služby, popřípadě pracovník sociálního odboru městského úřadu, Úřadu práce nebo OSPODu. Maximální množství zdarma získaných oděvů je 10 ks na osobu a měsíc.

Na základě tohoto potvrzení mohou klienti čerpat i pomoc potravinovou v podobě balíčků potravin a drogistického zboží z potravinových sbírek. Obvyklá četnost čerpání této formy pomoci je jeden balíček na osobu a měsíc.

2.5. Osoby pečující

2.5.1. Výuková místnost pro pečující

Pro praktický nácvik péče o osoby v nepříznivé sociální situaci je určena zcela nová výuková místnost pro pečující. Jedná se o prostor, který je plně vybaven kompenzačními pomůckami. Pečující se zde za pomoci pracovníka v sociálních službách nebo sociálního pracovníka mohou naučit základním dovednostem při péči o závislou osobu. K dispozici je zde například figurína ve skutečné velikosti a hmotnosti, polohovací postel, invalidní vozík, chodítko, WC židle či pomůcky pro osobní hygienu.

2.5.2. Setkání pečujících

Péče o závislé osoby je jak po stránce fyzické, tak ale především po stránce psychické velmi náročná. Proto Charita přichází na pomoc i v této oblasti. Pro osoby pečující, ale i širokou veřejnost, jsou organizována Setkání pečujících, kde mohou lidé jednak načerpat odbornou pomoc, informace o dostupných službách, odborné poradenství, ukázky konkrétních kompenzačních pomůcek a mnoho dalšího, ale především zde mohou pečující vzájemně sdílet své starosti a problémy. Na těchto setkáních je k dispozici odborná pomoc ze strany supervizora. Díky setkávání pečujících vznikla svépomocná skupina s cílem vzájemně sdílet své zkušenosti a učit se, jak je důležité pečovat i o vlastní tělesnou a psychickou kondici. Pečující osoby mohou rovněž využít půjčovnu kompenzačních pomůcek, viz odst. 2.1.6.

Použité zdroje a literatura

*Tento dokument vznikl s laskavým přispěním lidí,
kteří se na budování charitního díla na Těšínsku podíleli
nebo dopsud podílejí.*

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Tento bulletin byl vytvořen v rámci projektu Rozvojový plán Charity Český Těšín,
reg.č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/17_071/0007641,
financovaného z prostředků Operačního programu Zaměstnanost.

Vydala
Charita Český Těšín
Mírová 1684/8, 737 01 Český Těšín
Tel.: **734 167 725**
www.ceskytesin.caritas.cz
2020